

Izgubljeni Bog.

Resnična povest,

tiskana z nedovoljenjem visokočastitega
knezoškofijskega ordinarijata.

Pocatta iz „Slovenskega Naroda“.

V Ljubljani, 1900.

Zalozila in tiskala „Narodna tiskarna“.

I.

Kaplan Peter svedčaril je že skoraj dve leti v Moravski Šupniji. Pridobil si je bil v hipu ljubezen starih in mladih devic, in odkar je s ustanovitvijo prepotrebnega konsumnega društva pri laškem oju ceno za dva vinarja potisnil pod prejšnjo ceno, prikupil se je prav izdatno vršim katoliškim močnem cele fere. Stari Šupnik, kojega sta protin in kašelj le redkokdaj puščala iz sebe, izgubil je skoraj vse veljavo. Gospoda Petra je bilo to všeč, in prav spratno je vpletal v svojo govorico pomenljivo opazko, da je „gospod“ že prostar, in da časi zahtevajo čilejših in hitrajših duhovnikov.

Konsumno društvo pa je bilo glavno delo gospoda Petra; za to društvo je šivel in skrbel, za „konsum“ se je pehal in trgal.

dokler ni dospelo društvo do vrhunca popolnosti, v kateri ga opazujemo binkočinski ponedeljek leta 1899.

Tem občudovanja vrednejša pa je bila delavnost gospoda duhovnega pomočnika, ker ni imel od pričetka nikake prave podpore. Vsa šupnija, ki je laškega olja lisk malo potrebovala, je bila prepričana, da konzumnega društva ni potreba. Ali kapelan Peter ni opešal v svojem naporu, in napel in nagonjal se je, prav kakor da ga je obsedil čisti duh šupnika Schweigerja, ki je prahival tedaj svoje laške olje še v Radoviškem šupnišču, in ne po toleti nadšupniji Laskovski.

Ko je bila konzumna zadruga, sli kakor jo je kralilo Moravško ljudstvo konzumna „zadrega“ gotova, tar je bil gospod Peter navozel v njo sladkorja in kave, nana in svilnatih rutič, šelcaja in krtač, dobila se je tudi pripravna pomočnica. In sicer v oabi Krnijaševe Urše, ki je bila s nekolikoimi nesrečami prekoračila cgrujo nekdanjega devilstva.

Ker pišem romantično, ter je romantika po sodbi dr. Lampeta dandanes brez pomena, in brez vsacega vpliva, lahko povem, da se je Mo za otroštva, katerega mater so dobro poznali; o očetu pa se je govorilo to in ono, ali vedelo se je o njem za gotovo le toliko, da je vesti ni mogel, ker ni služboval — v Južni Ameriki. To se reče, če se je res ledala papeševa enciklika, kakor je to trdil neki klerikalni nemški list!

No pa ji ni mnogo škodilo, Urši Kruljačević! Bila je tiste dni še vedno prav čedna ženska, dobro razvita na zgornjem telesu in tudi drugod ne napačna. „Gospodje“ so jo radi imeli, tudi kaplanu Petru je padlo oko na njo, in vzel je je za prodajalke v svojo konsumno „zadrugo“. Sicer to ni bilo včasih nekaterim, ki bi hile tudi radi hodile na trg za našega Petra, pa so se kmalo pomirile. Naš Peter je znal z žensko govoriti, in kmalo je potolažil vsako telo, ki je pod krilom hodilo po fari Moravški.

In če je bil gospod Peter kako nedelja, ni kak praznik v bitrici „pomeška“, kakor se pravi, kršanski nauk, hitel je takoj v društveno prodajalnice. Z Uršo v družbi bilo ga je kaj lepo gledati za „pudelnom“. Glinjiv prizori bi pisal „Slovenec“! Hvalila sta konsumano blago kakor rojuna žida; posebno pri svilnatih rutičah je bil Peter pravi mojster: če je le bilo mogoča, jo je obesil na dekleta, med tem, ko je Urša hvalila fantom blago za spodnje in gornje blode, in druge jednake potrebbšine. Da, v istini Peter in Urša sta se za „pudelnom“ jedinila v krasno harmonijo; bila sta veličasten skord, ki je mogočno prikipeł z gospodarsko organiziranih orgel naše katoliško narodna stranka! A gospod Peter je vadil tudi ceniti vrednost svoje konsumne tovaršice. Ljudstva, mesto da je po popoludanski božji službi opravilo še krišov pot, kakor je bila prej Moravčanov navada, se je zateklo raje v Petrovo kramarijo, kjer so se posebno fantje z lačnimi pogledi paši ob tresočih se delih Urškinega gornjega teleca,

mej tem ko so dekleta z vdano pobožnostjo višala na rožnocrstočem obrazu g. Petra.

Pri takih prilikah se je „ljudček“ kaj urno napolnil z bakrenim, srebrnem in tudi papirnatinim denarjem, tako da je velika zadovoljnost čisto preplula gospoda Petra. In ponosno vskliknil:

„Dobro gre, Urša! — prav dobro!“

To rekši, je tlesnil s blagoslovljeno roko Kruljševi po tistem kosu telasu, na katerega se je brez dvoma sponziljal Dobrepołjski Jakub, ko se mu je v povesti „pri Košičkovih peč podizala“. Prav res, tlesnil je gospod Peter vpricho zbranega ljudstva Uršo po tistem oddečku šloveškega telasu, ki ne nosi v spodobni družbi nikaovega imena, ki pa ima veliko temu za življenje večji pomen od romantike, kar čuti Dobrepołjski vršina istotako dobea, kadar vstpa s palčico Dobrepołjski mladeži krštanstvo in katolištanstvo!

Pa menite, da mu je narod kaj takega štel v slo? Bog ne daj! Urša se je

smejala, da se je na nji vse treslo, kar se je moglo tresi. In smejala se se tudi dekleta in šenice in občna sodba je bila, da tako poljudnega in poljaznega gospoda Moravče se niso imele, kakor ga imajo v gospodu Petru.

Ko je Presvitli nekdoj birnoval v Moravčah, je odpadel debel šerek njegove posebne milosti na gospoda Petra. Pri mizi, kjer se obedovali dekan, župniki in kapelani, je spregovoril Presvitli tudi o potrebi, veliki potrebi konsumnih društev. Z jednosto, a prekrasno besedo je pohvalil gospoda Petra, češ, da je s njim nad vse zadovoljen, „ker deluje v narodu za narod, to se reče, za narod, in sicer tako uspešno!“

Ravno takrat pa se je v velikem palcu dane noge domačemu župniku gospodu Andreju zbudila pustika, da je hipoma občutil vse muke peklenške Serjavice. Od bolečin pa je pograbila nekaka togota, da se je spozabil in spregovoril:

„Pa bo treba, Presvitli, aluzne od sedaj poučevati v dvojnem knjigovedstvu,

v zakonih vutla in vage, ter sploh v kra-
mariji, katere je nekčaj Gospod pragnal
iz svojega tempelja!"

Preavitil je naravno prevrgel dva-
krat tja in sem rudečo kaplco vrhu svoje
glava, potem pa je z roko veskal po mizi,
da se kupe in kupice na nji kar zašven-
katsle.

„Gospod Andrej“, spregovoril je ne-
milostno, „zdi se mi, da ste že skoraj
preostari. Mi smo proti odiraštvu ter ho-
čemo pomagati izstradanemu ljudstvu. Mi
vemo, kaj je lakota!“

To reši, zmetal si je na kročnik va-
liki dve rudečspikasti postreži, ter jih
povkil z blagoslovljenim apetitom.

Prošt Lambert, star menaškutar, ki je
sedel tik škofa, pa je domačega šupnika
vprašal:

„Herr Pfarrer, kommt heute kein Hön
auf den Tisch?“

Ko je na to družba izvedela, da pride
tudi zajec na mizo, zasukal se je razgovor
k drugim predmetom.

Ali gospodu Petru je ostala hvala, gospodu Andreju pa putika v velikem palcu deane noge!

Pa vrnimo se k binkoštnemu ponedeljku leta 1899. —

II.

Po poljudanski božji službi je bilo Kaplan Peter je hitro odpravil kopico starih ženskih, ki so mu prinesle nekaj za mašo, nekaj pa za očenaša. Denar je sicer spravil, a vendar se je jezil nad ženstvom, češ, da niso prišle dopoldne pred deseto mašo, ko vendar dobro vedo, da popoldne nima niti trenutka prostega časa. Na to je je odpiral proti Podreparju, kjer so se bili vtaborili s konsumnim društvom. Spredej je bila podjalnica z velikim napisom: „Svoji k svojim“. Nad napisom pa sta se bleketali pozlačeni roki, jedna v drugi: orjaška pest je stiskala manjšo, slaborejeno. Prva je bila prej kot ne pest naših konsumnikov-duhovnikov, druga, tanka in stujdana, pa troja pest, ubogi slovenski kmet. Ni se

vedelo, stiska ti prva drugo radi prijateljstva, ali pa sumo v namenu, da bi toleti pesti iztisnili ti zadnje kapljice krvi iz drobnih in kuljavih praskovi. Jednokrat še sprevidiš, „mukotrpni“ kmetič moj, da te ni bilo prijateljstvo, nego iztiskanje zadnje kapljice krvi! In to tako gotovo, kakor mi Bog pomaga!

Za štacunico je tičala prav prijazna mala čumnata: pravo svetišče moravškega konzumnega društva, kjer so se zbirali odborniki v seje, in kjer je imel kaplan Peter svoje absolutno kraljestvo. Mala čumnata je to bila, z okajenim stropom in z veliko, v kotu stoječo omaro, katero je bil sam gospod Peter „pod izgubo“ prodal mlademu konzumu. Tik omare je stala v sobici še velika, rumena miza in stoli okrog nje. Stene so bili dali čedno pobeliti, ter so jih okrasili s podobami, vmes s podobo Jezusa ob jeseu, ko blagoslovlja kruhe. Na tramova pri stropu je bila blizu male pečī pribita tako imenovana „štanga“, katero opazujate še dandanes v vsaki kmetaki

„biti“. Tudi to „štango“ je znal gospod Peter spretno uporabljati, kakor bomo videli pozneje.

V ti sobi na stolah okrog rumene mize so sedeli tisto popoldne štirje odborniki Moravškega konsumnega društva. Bil je to tako imenovani čisti ovek moravškega gospodarskega razuma. Še predno je prišel gospod Peter, so je bila „seja“ že pričela. To so pravi, Urška je prinesla liter za literkom na veliko rumeno mizo in očetje odborniki so jako pridno pili, kar je pri „sejah“ šla pijača na račun društva. In vselej, kadar je Urška prinesla nove zaloge, kupila je tudi sama kozarček čenine, pa ne samo par kapljic, temveč izpila je do dna, da ni ostalo kapljice v kupci. Zategadelj ni čuda, da so ji goreli kresovi na licih, in da sta se ji iskri očesi nekam zaljubljenoi V belih, „nabranih“ rokavcih so je sukala okrog mize, okrog pesi pa si je bila privezala lepo šidano rutico, katero ji je bil sam gospod Peter o Veliki noči kupil iz konsumne zaloge. In ta rutica se

je gibala dolj in gori, kar je bila Urška valed zavžite črnine že močno razburjena, ter je hitro sopla; to gibanje pa je pobožnim odbornikom prav zelo dopadlo, skrivoma so Urko pogledovali od strani ter imeli nad njo svoja odborniška veselja!

„Proklicano je še ‚stavtna!‘“ spregovoril je prvi odbornik, Boštjan Kramen. V mladosti je kradel v nočeh kijaže s tajih koptov po travnikih in snopje iz tajih kosolcev, sedaj pa — nabravši si tako s gospodarskim svojim razumom nekaj grošev — je bil društva prvi odbornik in takorekoč njega prva moč za gospodarjem Petrom.

„Proklicano je še ‚stavtna!‘“ vzdihnil je Kramen, ko je bila Urška ravno odšla s pravnim litrom, „moja pa je kot polomljena kol!“

„Prav govoriti!“ oglasil se Miha Kretačar, drugi odbornik, „in moja je kot kosolec, ki ga je snop podrli. To je Bog pomagal!“

Tudi drugi odbornik, Miha Kretačar, je bil poštenjak. Imel je sicer kopico nezakon-

skih otrok, ali gospod Peter mu tega ni štel v zlo, češ, da se kaj takega lahko pripeti vankam pametnim in slovski!

„Kaj boš ti govoril!“ zavrne Kremen Krtičarja, „ti si pomagaj, jaz sem pa revež!“

In ta je oče Kremen s svojim ravnim duhom poletel tja pod Lesno hodo, kjer samava pod zelenim holmom bela koča, do katere vodi od občinskega pota v gostem leskovju skrita stezica, da se tako lahko ne opazi, kdo hodi po nji. V ti koči je živela Mila Čuklja, brhka gospodinja. Njen mož je mučil svoje kosti po Fitzbuelških premugokopih, da si je prislužil kruha štiri in otrokom. Doma pa se je dolgočasila Mila Čuklja, in prav lepo je bilo, da jo je časih obiskal naš Miha Krtičar. Seve največkrat iz radovednosti, da bi izvedel kaj novega iz Amerike. Ko se je končno povenil oni iz Amerike, se mu mej tam sloer ni bilo pomnilo imetje, in tudi denar, poslan iz njegove svete, je bil šel svoja pota, ali v veliko začudenje Jakoba Čuklje pa se mu je

bilo pomnožilo številce njegove rodbine! Ker pa se je delal Miha Krtičar nedolžnega, je bil gotovo tudi nedolžen.

Na vse to je mislil Kremen tedaj, ko je zaspil nad Krtičarjem: „Ti si pomagáš, jaz sem pa reveš!“

Nato pa je mislil tudi Krtičar, in baseda veljavnega sodbornika ga je spekla, da ga je zagrela okrog arca, in da je postal radež kot puran. Tedaj je posegel vmes tretji odbornik Luka Kaša, največji in naj-neusmiljenější oderuh cele fare. Stiskal je bernaške dolžnike ter jih objedal, kakor objeda kozel solato, če je všel v zemnik. Pri gospodih pa se je odkupil s tem, da je kupil in plačal velik luster, ki še danes visi sredi moravške cerkve, in pa tudi s tem, da se je poprijel nove gospodarske organizacije, ter postal vnet član konsumne „zodrege“. Zvis Hajak je bil oče Kaša, in dobro je vedel, da ga paste v miru pri njegovi gospodarski organizaciji, samo da pristopi k „novi“ gospodarski organizaciji. Zategadelj je pred gospodom Petrom ležal

na tleh, nekako tako, kakor se valja v prahu Dobropoljski Jaklič pred čustite dubovičino. „Kar bodo gospod rekli, tisto je pravi!“ Ta beseda mu je bežala neprestano na jeziku in rahli jo je ob vsaki priliki, bodisi pri priliki, bodisi pri nepriliki. Sedaj pa je opazil, da bi utagnil Krtašar prakipeti in blekniti je vmes:

„Ne prepirajte se, kar bodo gospod rekli, bo pa pravi!“

„Prepirati me! Svati križč božji, le prepirati se ne, krščanski možje!“

Ta zadržje beseda pa si spragovoril ti, Tinče Kozica, moravške cerkve slavni cerkovnik! Bil je to četrti odbornik našega društva. Četudi vitek kot drevo, bil je še vendar v letih, ko je človek za ženitev še pripraven. In odkar so ljudje Tindeta poznali, vedeli so tudi, da se v njem neprestano kuha neprestano želja po ženitvi. V največji spodobnosti — čustih se celo, kadar je po cerkvi luči prišagal — padalo je; njegovo oko na to, ali ono spodobno devico. Pa če sedaj ni imel posebne sreče, prej kot

ne zašegadelj, ker je tik poštenih davilo ljubil tudi pošteno vino. Najrajši bi bil stopil v dobiko s kubarico v farovžu, no, pa so mu gospodje delali zapreke, neve radi tega, da se ni dejalo pobujljanje! Končno pa mu je obtičalo ljubeznivo oko nad Uršo Kruljačovo. In ta bi ga bila tudi vzela, ali v tem slučaju se je Valentin Kozica v veliko začudenje slavnega moravškega občinstva skusal, ter je ni hotel vzeti. In van fara se je popraševala: zakaj je ne vzame?

Nekdaj se je Kozica pri Čudetovih napil. Ko so ga povpraševali po varokih, se je malo popraskal za levim nesesom, ter se skušal vprašanju izogniti z besedami:

„Krišćanski možje, ta ženska je zama pradebela, takorekoč preobšćerna!“

In ko so ljudje le vanj silili, je Kozica zvišo proti stropu pogledal, malo zašvižgal, se popraskal za desnim nesesom ter sprgovoril:

„Po pravici rečeno, gospod Peter so malo praveč silili v to ženskev! Taka je, ljudje bošji!“

Proti Krtačarju, ki je takrat tudi bil v pivski družbi pri Čudetu, ter je posebno šilil v Kosloca, se je pa zadržil:

„Kdaj pa zastopiš laško, no, Krtača krtačnata!“

Ali Krtačar se je ponižno odrezal:

„Kar so gospod naredili, so prav naredili!“

III.

Pomirjive besede zadnjih dveh odbor-
nikov pa niso dosegle posebnega vtisa. Oča
Krtačar je bil postal, kakor smo se pove-
dali, radež kot puran in ostal je tudi tak.

„Oj, ti grdi hudič ti!“ je vsoplil in
pograbil po poluprazni steklenici na mizi,
„kaj tako boš meni pel, ti, ki samo takrat
nisi kradel, kadar krasti nisi mogel!“

Ostra ta beseda je šla Kremenu do
rivoga. Vstal je, ter — kot dober učesec
kaplana Lavrenčiča — prijel nekako sum-
ljivo za stol, rekoč: „Se eno mi zini, pa
te oplazim!“

Literček v Krtačarjevi roki se je na-
gnil v tem in čeni tirolski petijot se je šilil

po rumeni deski, potem pa na trehah Kozlci, ki je stonel ob misli. Da bi dragocena kapljica ne prišla v nič, podstavil je kozarec, da bi rešil, kar se je dalo rešiti. Pri tem pa je Kozlica vzdihoval: „Ali je nič škoda te pijačice!“

Prej kot ne bi se bila udarila Kremen in Kretačar, da ni tedaj prihitela v izbo Kruljačeva, ter sprgovorila:

„Gospod grede!“

Vas je utihnilo. Kakor klanja, katero podira sapa, sta padla na stol Kretačar in Kremen. Hinavco Kozlica pa je začel napravljati velike križe po svojem obrazu, ter se je delal in obnašal tako, kakor da je ta poštena družba ravno nehala moliti, ko je prihajal gospod.

„Kateroga pijete?“ je bilo prvo vprašanje gospoda Petra, vstopivšega v odbor-
niško čimnato. „Kateroga prinašal na mizo, Uršika?“ je bilo njegovo drugo vprašanje, združeno z nam že znanim roko-
tiskom po brezimnem delu Uršikinoga te-
lesa. Na to je pograbil na mizi stoječo

polno kupčoo, je dvignil proti stropu rokoč:
„Zdaj pija dominna robiscum!“

S temi besedami je silil prav strokov-
njaško vsa takočino v globoko, globoko
svoje grlo. Nehote pa se mu je zavil obraz,
in zajedal je:

„Primaraha! ta laška godlja ni za nič!
To je za kmeta, a ne za odbornike in
gospode!“

V teh svojih besedah pa je opazil
gospod Peter nekak izvrsten dovčip. In
prišel se je od vaselja točli po točlih be-
drih in svojega smeha ni mogel prej usta-
viti, dokler se ni z znanim rokotlaskom
potolažil razburjene duše. In smejala se je
Urška in smejal se je zbrani odbor. Kaka
pa ni je dal duška z besedami:

„Prav so rekli, gospod, tako je, prav
so rekli!“

Na to ukaša gospod: „Urška, prinesi
onega po 33!“

„Oni po 33“ je bilo najmenitnejše
vino moravškega konzuma. Nekak moj-
strski kletarski kodelek, v katerem so si

roko podajali val opojni elementi cele zemlje. Nekaj šveplja, veliko spirita in morda še celo nekaj vitrijola, ali hudišavoga olja! Z jedno besedo, v tem „vinčku“ je bilo združeno vse, kar daje zadnje vdaros tako močganom, kakor selodou! Koliko pa je bil v sorodu z vinsko trto, to je pa manj razjasneno! Ali velic temu je Boltažar Žaja, prvi moravski šganjapivac, poskočil visoko od tal, ko ga je bopil prvo kupico! In zavriksal je: „Pri moji duši, ta peča, ta je skoro tako dober kot „šnopa“!“ Ob neki strokovnjaškega tega izreka prišel je „oni po št“ v posebno slavo pri moravskem občinstvu. Splošna sodba je bila, da je vino zagledelj tako dobro, ker človeka skoroj ravno tako hitro upljani kot šganje.

Tega vina naročil je gospod Peter pet litrov na mizo! In Urška jih je tudi prinesla.

Na to se je nadaljevala odborova „seja“.

„Možje“, je spregovoril Peter, „abrali smo se, da sklenemo radnosa, in da vklimo, kako stojimo ob koncu prvega leta“.

In gospod Peter je pristopil k veliki ciniari, in odprl je ja s skoraj vaščjo po-
božnostjo, kot je odpiral tabernakel v
cerkvi. Iz nje pa je nastal na rumeno
nize nekaj starih Blažnikovih prtičk,
nekaj starih koledarjev Mohorjeve družbe
in nekaj starih sematišmov ljubljanske
knezofkollja. To so bile trgovske
knjige moravskega konsumnega
društva! Peter je pričel odpirati, sedaj
sematišme, sedaj prtičke, sedaj koledarje.
Povod je bilo na posameznih straneh vpis-
anih nebežj številki. Drug bi se v ti zmesi
ne bil spoznal, a gospod Peter je trdil, da
se v ti zmesi spozna prav dobro.

Ko so možje videli, da hoče gospod
Peter položiti račun, spregovoril oče Kre-
men: „Ali homo res žalil našega go-
spoda?“

Oče Krtičar: „Le naj spravijo,
gospod Peter! Hitro naj spravijo, če ne,
bom sarea jezov! Vi ste naš oče, naj včas
pa vaši otroci! Ali ni tako, Kuha

Oče Kasa: „Ta bi bila lepa! Še rajtengo naj bi nam gospod dejali! Čemu tudi!“

Oče Kozica: „Prav res, čemu tudi! Ali so bili gospod že kdaj zapeti, ali so morča kak poljuf, kak slepar, he? Koj mu sno priscolim, kdor bi zahtevni rajtengo!“

Oče Kasa: „Kar so gospod narajtali, je prav, je pravi!“

Soglasen sklep: računl so odobreni, gospoda Petra pa se izroka zahvala in znanpanja odbora. Pod vse to so se napravili štirje debeli in tolati križi, v znamenje lastnoročnih podpisov štirih odbornikov moravškega konsumnega društva. Trgovske knjige pa so se iznova počale v staro omaro, da v nji počivajo — za jedno leto! —

V tem se je izpraznilo omenjenih petero literškov. A Urlika je na gospodovo povodje prinesla novih petero. Val — in gospod Peter ne najmanj mej njimi — so bili vsaki, da se je težavni povod tako

hitro in tako srečno dodelal. Zategadelj so junaško pilli, posebno tudi zategadelj, ker se je bilo po Petrovih besedah prvo leto prav dobro dokončalo. Toraj je odgrl oče Kaša široko svoja usta, ter sprugovoril:

„Dobro se imamo, pošteno dobro se imamo!“

In Kozica je dostavil: „Da bi pa bila naša volja še boljša, bi prosil nekaj gospoda, če bi se mi ne zamerilo“.

„Ti bi rad gledal moje „vreteno“, dlaka dlakasta!“ se je zamejal Peter, ki se je rad kazal s to svojo predstavo, če je bil prav sidane volje.

„Jaz tudi tako rada gledam!“ je zahitela Urša Kravjačeva.

In ko so se vsi drugi odborniki — bili so s gospodom vred še pijani — soglasno izjavili, kako radi gledajo gospoda kaplana vreteno ob stangi, so le ta ni dal dalje prositi.

Tedaj bi bili morali videti, kako volno se je udal naš gospod Peter izraščeni želji sodbornikov! Š svojim imenitnim

„vretenom“ je hotel osrečiti srečni odbor, in kakor blisk je bil na „štangi“, o kateri smo že govorili. Spretno je zapletel jedno nogo okrog „štanga“, potem pa se s taksom suknjal nizzdol, tako da je blagoslovljena glava visela navzdol. Na to se je zopet zavilhtel navzgor, tako da je visela blagoslovljena noga navzdol, in suknjal se je in suknjal, da se je gledalo njegovo masniško telo kakor nekako vreteno ob štangi. Spodaj sedeči kmetje pa so imeli veliko veselje, posebno še nad gospoda Petra dolgopeto suknjo, ki je plapolala kakor dolga senca okrog vrtačnega se duhovnika — konzumnika.*) Začeli so se glasovi sačudenja.

„To so gospodi!“

„Takega gospoda še nismo imeli!“

„Božji kriš, da bi se kaj časa pri nas ostali!“

„Kar nareda, vas je prav narejeno!“

Tedaj pa je zadela našega Petra mala nasrečica. Ko se je takisto vrtil nad glavami svojih občudovalcev, je nosil Peterček

*) Historično!

blačica, za katere si je bil blago kupil v svojem lastnem konsumu. Vrag vadi, je li bil šid postal tako preleščano sukno, ali pa je bil gospod Peter mogo malo preveč za-
tegnil! S jedno besedo, pri nogi, s katero se je Peter drgnil ob štango, je nekaj po-
čilo, in kakor bi trenil, pokazala se je bebo-
rudača lan, ter se ob štangu navzgor za-
jedla v obširno — višino. Gospod morda v
prvem trenutku ni bil opazil, kar se je
zgodilo. Morda pa tudi ni mogel tako hitro
ustaviti svojega kolasa. Še vedno je svedral
okrog štange, tako da so gledalci od
spodaj opazili to in ono. Určki se je
končno vendar le videlo potrebno, da je
malo zakričala ter pobegnila iz soha.

„Oj, ubogi gospodi!“ je viknila ter iz-
ginila v sosedno štacimo, „kako bodo zdaj
demu prišli, ta ravček!“

Šele tedaj je gospod opazil svoje ne-
zgodó. Hladnokrvno se je spustil s štange
na tla ter spregovoril:

„Urša, imaj kako črno nit pri roki in
šivanko?“

Urša je prihitela s črno nitjo in s
svitlo šivanke.

Opevaj mi, muza, boginja romantike,
opevaj mi sedaj tešavno in nad vse mere
odgovorno delo, katero je nepričakovano
naklonila kruta, usoda deklici! Opevaj
prav vestno, kako je s trasošim prstom
roka devlice vodila ostro bodeče orodje, da
bi se ne zaneslo s široko zavajajočega sukna
v rožnato, v svetleče meso! Opevaj mi tudi,
kako je mukotrpna druga stran koprnela
in dehtela, da bi se bilo dognano delo te-
šavno in čez vse mere odgovorno!

No, dognano bi se bilo to delo tešavno
in čez vse mere odgovorno, da se niso
tedaj hitna vrata na stečaj odprla, in da
se ni začel tenak glasek:

„Obhajilo je prišlo!“

IV.

„Obhajilo je prišlo!“

Neprijetno so bile te besede tako
cerkovniku, kakor duhovniku-konsumniku.
Letá se je nehote premaknil s celim svojim

telesom, in ostrobodoča iglica, ki je sedaj pod Urškinim prstom sprotno švigala tja in sem, smuknila je s tiro, ter se zabodla v kraja, kjer je niso podhravljali z veseljem. Dekletu zakrvavelo je srce, a tudi od drugod je padla rudača kapljica Urši na nabrane, bele rokavce. In tam, kamor je padla, napravila se je rudača lisa, katere Urška v trajen spomin na to nesrečno, ali vendar tudi toliko srečno turo, nikdar več izprati ni dala! Pa še vstajajo bedaki, trdeč, da naša ljudstvo nima vere, in da ne spoštuje konsumnih svojih dušnih pastirjev! Pridite in pogledjte nako Uršo kako medelje popoldne, ko jo obiščeje devica-tovaršica! S kakim ponosom odpre svoje škrinjico, in s kakšnim še večjim ponosom jim pokaže mej svojim perikom „srajčnik“ z nabranimi rokavci rekoč: „To je tisti srajčnik!“

Devica-tovaršica povedaje glavico kot zvenčki spomladi, če jih je burja preveč oamodila, ter šepetaje nevoščljivo: „To je tisti srajčnik!“ Da, ko bi le vsaka imela tako sladke spomine v svojem srajčku!

All vsaki ureša ni tako mila, kot je bila Urša Kraljevič!

„Obhajilo je prišlo!“ vpil je kaplan Peter. „Je pa še spet kakšna stariškaeta ženaka zbolela. In se va, koj na noč mora biti gospod! Kolikokrat sem se tem sitnoam pridigoval, če me še hočejo gledati, naj zbole po dnevu! Urša, šivaj!“

„Čebunova Meta je!“ zastokal je Škukov Gašperček, ki je bil odprl vrata, ter prinesel žalostno vest, da je obhajilo prišlo.

„Čebunova Meta“, sprugovoril je Peter satirično „ta heradoša bi bila pa res lahko po dnevu zbolela. In tam gori na Ostrcožnem hodu liči. Ko tja pridemo, ji pa nič ne bo! Vrag vzemi taka habuta! Urša, šivaj!“

„Pravijo, da umira“! zahtel je Gašperček, ki je bil nekak učence pri Kozioč, „pravijo da umira, in da se mudi!“

Urša je bila v tem zakrepala, kar se je bilo strgala. Gospod Peter izvikal je ključ iz svojega šepa ter ga vrgel pred Ko-

glavo rekoč: „Odprl pri meni, pa vseni buržo, ki je stara in že nekaj raztrgana. Za tak čas, pa za take ljudi je pa še dobra!“

Kozica se je popraskal za ušesom ter spregovoril sladko: „Pa bo fanté vodil, ne?“

Ta je mislil na svojega učenička, Skukovega Gašperčka.

„Kaj!“ zatopiti se Peter, „ti boš zlezel za peč, mi pa naj tepimo! Ne boš kafe piljal! Ti boš vodil!“

Kozica je nekaj zamrmral sam pri sebi, in oče Kaša, ki je tak njega sedel, je pozneje hotel prisašči, da se tedaj cerkovniku utbe besede, ki so se nekako tako kot „prokleti f—r“ glasile. In Kozica, ki je ob taki uri jako nerad lasil na Ostrožno hodo, je ta grda beseda pri tisti priliki praj kot ne tudi v resnici spravil s svojega hudobnega jezika!

„Kaj se boš držal, Kozica,“ tolašil ga je gospod Peter, „saj si možak. Mi ga

znamo piti, pa ga znamo tudi ncaiti. Urša, za slovo, se hitro literi!"

V bitnici in v naglici spili so za slovo še zadnji liter. Ko sta na to pijani duhovnik-konsumnik in pijani cerkovnik-konsumnik stopila v zrak pred Podreparja, bila je še temna noč. Zavrteli so se možgani in tudi oče Kalcedon je začel odgovarjati prijateljstvo, koje je bil prej sklenil s „onim po 32".

„Joji! joji!" zajokal je Kozica, „meni ja, kakor bi se mi oči kozoletc vrtli po glavi, joji! joji!"

„Po burco pojdi! In prinašaj, kakoe prinašam jaz!"

Kozica jo je odgugal, za njim pa se je gugal gospod Peter.

Kozica je prinesel staro, raztegano burco, odpel sakristijo, ter tavni pozvonik za oltar. V temi je s težavo lakal vrvi od zvonov. Najprej se je zmotil, ter je s „malim" pozvonil. Potem ga je vrglo ob sid, da se je vdaril ob nos. Končno se je ujel ob pravo vrv, da je pozvonil s „velikim".

da je zvon visoko v stolpu malo zastokal, prav tako, kakor bi se bil tudi napil močnega vina v moravškem konsumu. V zakristiji pa je poskušal gospod Peter, da bi zlezal v „koratelj“, pa ni mogel. Bolj kot je poskušal, bolj so se puntale noge in roke, in bolj je postajal trmoglav beli koratelj!

„Zadnji liter je bil ras praveži“ godrnjal je gospod Peter. Na to pograbi po literu vode, ki je slučajno ondi stal, tar ga spije v duška skoraj do polovice.

„Tako“, sprugovori, „sedaž bo dobro, sešaj se reči ne sučejo več okrog mene!“

Ker se Najavstajšemu s trupataječo dušo ne upamo približati a tisto obetniško brezobčutnostjo, s katero sta se tisto noč kapelan Peter in cerkovnik Koslos tabernakelj približala, nočemo pisati o tem, kar se je zgodilo v cerkvi, in kako sta se pijana graščnika polastila hočja popotnica, da bi jo nesla tja v Ostrožno hudo, kjer je ozemoglo slovaško bitja z vasmi silami kopnelo po nji!

Po vasi je še šlo! Gospod je molil s pol otepenim jezikom in Kozica je odgovarjal tudi s pol otepenim jezikom. Pri tem sta pa oba vestno tiščala poglede k zemlji, da bi si izkobilila vsak karek iz svetilnice v Kozičini roki ter tako ne napravila napačnega koraka.

Zunaj vasi, kjer sta hodila po ozki stezi mej travniki, pa je prvi padel poštonjak Kozica. Zudevši z negotovo nogo ob kamnu, je telebnil v travo, da mu je ječaže odletela svetilnica, ter se razbila v kosce. Gospod je skoraj zaklel, Kozica pa je klel prav odločno. Bila sta v popolni temi. Kozica je nekaj časa iskal svečo, ki je bila nekam v travo odletela, pa zaman. Morala sta dalje. A prave in glavne težave so se šele pričele, ker se je pričela pot dvigati. Po nekakem šreku je vodila navpik, razrta in razjedena po plohah. Po nji hoditi bila je pri dnevu prava težava, a kaj šele po noči! Na to pot podala sta se pijuna naša znanca. Od pričetka je še nekako šlo, a končno je prišla katastrofa. Gospodu je zmanjkalo

zemlje pod stopalom, da je pričel se majati in padati. V padcu pa je sklatil s sabo cerkovnika Kosloca, ki se je majal in padal. Pri koncu pa sta skupaj padla na lice jednega in istega mesta, kjer sta v temi valjala se kakor obstreljana dva zajca ter mahala s nogami in rokami po zraku in tudi po onemoglih svojih telesih. Pri tem je gospodu Petru odpadla stara, raztrgana burza. Iskala sta jo, po vseh štirih laseh, in predno sta jo zasadiła, poljubovala sta nebrojkrat lice stari materi zemlji. Končno se je burza dobila, in posrečilo se je tudi obema, tako postaviti na nepokorni nogi. Ko je Peter deval okrog sabo burzo, začutil je po svoji oblaki sumljivo gosto moč. Zarobnel je proti Kosloci: „Šaj je pot saba, a jaz sam moker!“

Ta pa se je odrezal: „Pot je saba, a jaz sam tudi moker.“

„Ti si me!“

„Ni res! Oni so me!“

Pa čemu se prepirati! Mogoče je bilo jedno kot drugo. Pot do Častrožnega brda

pa je bila še dolga. Odrinila sta dalje. Z
lepo in x gdo privlekla in prilpazila sta
se do vrha, kojemu pravimo „Kozja noga“.
Trpela sta mnogo, padala sta, vadigovala
sta se, ter si v bratski ljubezni delila sa-
dove in plodove raznučenega šelodna. Ob
vrhu, kojemu pravimo „Kozja noga“, usta-
vila sta razvlečena in raztepena svoja kosti.
Tik njiju rastele je šop smrečja in bukova.
In v ti lozi čulo se je šepatanje in šifanje,
kakor da bi vlekla lahna sapa mej drevesci.
Nekje na vaji spala je stara vrana — ta
konsumnik med ticami. Morda se ji je
sanjalo kaj grdoga, kar je v življenju po-
denjala, in dvakrat in trikrat je zakukila
v nočni mir. In čuk se je oglašal s samot-
nega drevesa, in nekje tam doli v lozi zapel
je drobno svoje pesmico drobni škrjanček,
ki, kakor znano, v nočeh spati ne more,
kakor ne morejo spati naši konsumniki, če
so se napili „onega po 32“.

In glej, pijani naši dve konsumni
vrani vrhu „Kozje noge“ pograbila je tedaj
nevidna moč! Kakor skala postala so jima

teške noge, da se z mesta niti ganiti niata mogla. Običajala sta na mestu, kojemu pravimo „Kozja noga“. In okrog ju je nekaj zavrtelo, ter ju obrnilo proti vasi, od koder sta bila prišla. Pred sabo sta imela temno brezno, s kojega sta se bila privlekla, in le večna luč v Moravški cerkvi je brišča, a slabotno oznanjevala kraj, kjer je v temi počivala vas Moravška. Kakor je bilo temno v njiju možganih, tako je bilo vse temno pod njima in nad njima. Niti zvezdice ni bilo na nebu — vse črno, vse zavito! A ta sta stala, in bila sta kakor svata, ki v angleški romanci morata poslušati starega mornarja. Tedaj pa se je gosi na Silvano! — ki s svojima največkrat s snegom ovenčanimi vohoma kraljuje nad naše vase — prav pri vrbu utrnila mala, neznačna iskrica. Kakor večica nad možvirjem se je vrgala, ter zaigrala tja in sem. Počasi je obstala. Pa samo za nekaj časa. Ali v tem času je bila že večja postala. Sedaj že ni bila več iskrica, sedaj bila je že iskra. In pričela se je ta iskra po širokem begu valčastno naše

Šlivnice ničkol pomikati. Ravnočkar bila je še iskra, ali sedaj nastal je k nje še večji goreči plamen. A sredi Šlivnice bil je ta plamen še kot goreč grm, kakor ga je gledal Mojzes na gori Jetro. In bolj, ko se je ta grm pomikal proti vznožju kriha, večji so postajali plameni njegovi.

Nastal je tudi vihar in podel je ona dva na „Kozji nogi“ k semlji. A čudno, dasi sta zrla z očesi proti nebu, videla sta vendar vse, kar se je godilo v dolini. V hipu so plameni prepregli celo obnebje. A to niso bili plameni, to bila je nebeška podoba Orlušnikova! Rantovala se je po vseh strani vzhajati in solnce se je dotikala z milobno svoje glavo! In kakor nekdanj učenci na gori Tabor gledala sta nevedna čeva stvarnika sveta. Pa le za nekaj trenutkov. Večni Bog stopil je s svojega prestola na večnem obnebju, in kakor je prej naračala orjaška njegova podoba, tako se je sedaj krčila od hipa do hipa. In naša gosninka ništa gledala več stvarnika v njegovi slavi, a pri vznožju „Kozje noge“ v gledala sta Bogu-

človeka, v nezmatni človeški podobi. In trajev venec je nosil na glavi in težak križ je nosil ob rami. Krenil je na pot, po kateri sta bila hodila ona' dva. In kjer sta bila padla, padel je tudi Krist s težkim svojim križem!

* * *

Ko sta se gospod Peter in cerkovnik Kozica prebudila iz omotice vrbu „Kozje noge“, bilo je že po polnoči. Zavedevši se, vskliknila sta soglasno: „Stlačno sva bila pijana! In huda sanje sva imela!“

Potem pa sta ležla proti Ostrožnemu brdu in menila sta, da nosita Krista s sabo. Ali Krist je hodil za njima!

V.

Takrat je umirala na Ostrožnem brdu Čekunova Meta. Delo in lakota sta ji bila najboljša in najzvestejša prijatelja v teku resnično mukotepnega življenja. Dokler je bila pri močeh, delala je takorekoč noč in dan. Ko je postala stara, ter so ji opešale roke, se je javno za njo naslako toliko

brigala, kot se briga za starega psa, kadar orka za plotom. V tem pogledu je bila žival v človeški podobi; prava „rea delicta“ človeške družbe!

V letih, ko je šel delala, bila si je nabrala nekaj krajevarjev in nalosila jih je bila na lično, temnorujavo knjižnico hranilnice v Ljubljani. Naš gospod Peter pa je imel za tako lično, temnorujavo knjižnico hranilnice v Ljubljani čudno razvit nos. Prav kakor kak šin prepelica, kateremu ne odide niti zadnja prepelica v gostem prostu; ali pa kakor kak šin jazbecar, ki pripodi vsakega jazbeca globoko iz senčje na dan! Vasko in tudi najneznatnejše knjižnico je zavohal v fari, in revico je preganjal toliko časa, da mu ni mogla odfrkotati. Izvohal je tudi lično knjižnico Meta Čehunova. In brez težave jo je pregovoril, da mu je dala knjižnico spraviti, z dostavkom se ve, da se Meta takoj odpove lastnini do te knjižnice, in da jo sme gospod Peter, ne da bi bil zavezan, o tem komu kako račune pokladati, po Metini smrti po svoji

lastni volji uporabiti za kake dobre namene, v prvi vrsti za prekoristne „škofove“ zavoda.

Bilo je še dobro poldrugo leto, odkar se je knjižica prerasla h gospodu Petru. V tem se Meti opešale zadnje moči. Stroj se je čisto izrabila. Ker se gospoda ni upala prositi za knjižico — pač, pri neki priliki ga je prosila silno ponižno za „interes“, ali gospod Peter jo je savrnil, da je to „obljubljen“ denar, katerega se ne sme nikdo več dotakniti — ker se torej gospoda ni upala poprositi za knjižico, pričela je strmežljivo beračiti. To se pravi, prihajala je v hišo, kadar je bilo kosilo, ali kadar je bila večerja. Močde se je vsedla na klopi pri vratih, ter čakala, da se ji dali kake odpadke. In to je je potem savčila s slastjo, včasih temu pa v smogar ugovarjala, da ni ničesar potrebna, in da je še doma jedla. No, ta „res darilota“ človeške družbe je pričela sedaj umirati!

Zadnja časa je stanovala v starem Posavčevem ovinjaku, iz katerega so bili

napravili za silo človeško bivalnišča. V stare stene so bili namreč lahki nekaj lakonj, in po tleh nabili nekaj desk. V kotu tega zaboja so stili iz desk nekako ležišče, ga napolnili s slamo, in na to slamo je vrgla Metta dvoje raztrganih ounj in še nekaj bolj raztrgane odeje. Vse to si je Metta režila iz valov življenja. Pač, režila si je tudi staro, črvice mizo, katere je postavila tik postelje. A v kuhinji — v svinjaku ni smela kuhati — kuhala je v hšči pri gospodarju in za celo to stanovanje je Posavcu plačevala 3 gold. na leto — imala je še dva lonca, okrhano skledo in leseno šlico. To zadnje še nekoliko z drutom zvezanci

Zadnje tedno se ni mogla več hoditi. Menda največ od lakote, stranseljniči berači tudi v naših vaseh ne uživajo posebnega namiljenja, posebno če so na sumu, da imajo denar v hranilnici. O Meti pa se je vedelo za gotovo, da ima denar v hranilnici.

Legla je torej in obležala je na svoji slami. Stara prijateljica je prihajala parkrat

na dan, ji prinašala kako mrvico jesti, ter ji pomagala in malo postregla. Tako je prišlo, da ni hotela živa v zemljo, da je morala pričeti umirati. In umirala je resnično, brez hinavstva, kakor stari pes za platom. Umirala je torej prav resnično in prav resnočno. In sosedsje, ki so jo imeli po pravici na sumu, da ima denar v hranilnici, so se — po navadi težakke „Kdionosti“ — sgražali nad njo, češ: če v smrtni uri stiska svoje krajuarje in najpotrebnejšega si ne privedeš.

Na binkočni pomudaljak zvečer ji je postalo posebno hudo. In po gospoda so poslali. Sosede pa so prihiteli ter dvignile tanke kobilčice njenega telesa s slame. Posavka je posodila dvoje belih rjuh, da so korito-ležišče prevlekli z njima. Kobavka pa je dala odejo, na kateri so se objemala pisane ročice s pisanimi ročicami. Še celo stare šrvice mize so pregnili s prtom, in na njo so postavili sveči — bili sta edini v vasi, in posodila ju je bogata Čepunka. Prižgali so tudi ručebo svečo od Matere

Božje s svetih Lušarj ter pričakovali gospoda.

Okrog koče se je nabralo skoraj vse prebivalstvo s Ostrožnega brda in čakalo gospoda. Otroč se prikljigali svedšice, blagoslovljene na Svečnice dan. Dekleta so tu in tam zapela pobožno pesem. Možje pa so tu in tam molili. Vse je pričakovalo gospoda!

V kočici na slavnatem ležišču pa je ležala ona, radi katere se je vse to godilo. Bilo ji je kakor nevesti, in svoji ročici, ki sta bili tako tanki, kakor je tanka naj-cenjujša sveča pred oltarjem, je časih trepetaje izvlakla izpod rokmata odeje, in dvignila je tudi glavo, ki je bila podobna nekakemu večjemu suhemu češnjevemu sadu, ter spregovorila k svoji postrežnici:

„Nikoli se mi na zemlji še ni tako dobro godilo!“

In postrežnica jo je vprašala: „Čuš kaj piš, revče? Nekaj hrusteve vode je še tu.“

Meta pa jo je zavrnila: „Ničesar več nočem. In tudi hrusteve vode ne in naj je

še tako dobra in sladka. Vidiš, Marjeta, gospod Jarna prihaja pod moje streho. In s njim skupaj odidem z Ostrožnega brda, kjer se mi ni prav dobro godilo. Res, prav dobro se mi ni godilo! Morda me ne zavreže! Da bi le kmalu prišel, dati nisem vredna, da stopi pod moje streho!"

Tako je vse čakalo na gospoda. Ali gospoda ni hotelo biti. Končno se je družba razšla. Šele proti jedni po polnoči zašvankjal je zvonček v dolu. In obhajilo je prišlo do Ostrožnega brda.

Ko pa je postavil gospod Peter na črvice mizo tik Matine postelje stare burze, opazil je, da svete hostije ni v nji. Otrpnil je od straha in groze ter je zasječal:

„Boga sva izgubila, Kozica! Boga sva izgubila!"

In Kozica je zatnil: „Boga sva izgubila, a jaz dobro vem, kje!"

Duhovnik in cerkovnik sta brez daljše besede poprabila svoje reči ter pobegnila z Ostrožnega brda, kakor bi se njima goslo. Sodisi, da sta hotela izgubljenega Boga

iskati, bodisi da sta ga hotela znova iz cerkve prinesiti! Sosedje in sosedje, ki so se bili, kadar se začeli zvonček v dolini, zopet sbrali okrog koče-svinjaka, so stremeli ter soglasno izrekli, da kaj takega še niso doživeli. Končna soglasna sodba pa se je glasila tako, da mora to biti božja kuzen, in da mora biti Čehunova Meta velika grešnica, ker je je zadela ta božja siba. O Petru, gospodu, pa ni znil nihče niti kaj besedi!

V svojem koritu pa je lažala „velika grešnica“ kakor bi bila okamnela.

Njena prijateljica je stekala v kotu: „Boga so izgubili, ta pa umira in Boga bi bila tako potrebna!“

Čez nekaj časa se je oglasila bolnica v postelji: „Kaj praviš Marjeta, da so Boga izgubili? Kdo pravi? kdo pravi?“

Na to se je pomirila ter pričela samo saboj govoriti: „Boga niso izgubili! Boga ne smejo izgubiti, ker ga pričakujem. In glejte, in glejte, res se prihaja! Po križu proti Ostržinskemu brdu stopa, in trnjevo krono ima na glavi in križ na ramli! Nje-

gove oči pa so obrnjene proti meni in le proti meni! Kako dobra so ta oči in žarek iz njih gre skozi moje možgane, da ne čutim več bolečin. Od kod ta luč, Marjeta, od kod ta luč? Ali ga ne vidiš Gospoda? Do vrat je že prišel, in svetlobo ima pred sabo, in za sabo ima svetlobo! Gledaj, vrata so se odprla, vstopil je v beli oblaki, in obraz se mu sveti bolj, kot se sveti samo sonce! Marjeta, h meni prihaja! Pristopi h postelji in obrisi ga, prav dobro ga obrisi, da se moj Bog k meni vada, in da se ne vada v prah!"

Ta živalica, ki se v življenju ni nikdar smejala, ali prav malokdaj, se je tedaj v smrtnem trenutku tako sladko zasmejala, da stara Marjeta tega smeha ni mogla nikdar več pozabiti. Da je gledala tedaj s Mate umirjajočim ožesom, bi bila videla, kako je pravi Krist pristopil h postelji, polčil roke na glavo bolnici ter ji odprl vrata v večno veselost.

S Kristom je odšla s Ostrožnega beda!

Drugi dan so našli pastirski škafjicec
s svato hostijo v šumi in srečno so jo našli
v župnišče. Presvetili, ki stebrov konsumnih
društev ne predstavja rad, pa je moral go-
spoda Petra vendar le predstaviti. Predstavil
ga je v Srednjo vas pri Ribnici.

Od tam pa nam „Slovenec“ ravnokar
tola sporoča: „Hvala Bogu, dobili smo no-
vega gospoda, vzornega božjega služabnika,
gospoda Petra! Taki duhovniki so nam pravi
božji blagoslov, ker žive z narodom za na-
red. Takoj, ko je gospod Peter tu sem prišel,
opazil je, da nas odirajo naši trgovci ode-
ruhi. Zastavil se je z vsem močmi za vsta-
novitve prepotrebnega konsumnega društva.
In danes že imamo to društvo. Gospodu
Petru pa Bog stoterokrat poveni trud, ko-
jega so imeli za nas!“

Sedanjemu rodu v pouk, bodočemu
rodu v strmenje in vsem srednjem duhov-
skega in neduhovskega stanu v zasluženo
slavo spisal in zapisal je resnično to pri-
poved

dr. Ivan Nevesekdo.